

गर्गः "इच्छिक्यं दशमान् सौरिस्तिकोणस्यान् दृष्ट-
स्थितिः । चतुर्थीष्टमगान् भौमः शेषाः सप्तमसंस्थितान् ।
भवन्ति वीक्षणे नित्यसुक्ताधिकफलाः खगाः" । भट्टो-
वराहमते राहोर्गृहत्वाभावेन न तस्य दृष्टिस्तोक्ता ।
ज्योः तं अन्यखेटदृष्टिः तद्दृष्टिस्तोक्तयथा,
"दशमे च तृतीये च पाददृष्टिर्दृष्टता । अर्द्धदृष्टि-
नवमे पञ्चमे पारकीर्तिता । चतुर्थे त्वष्टमे चैव पादोना
परिकीर्तिता । सप्तमे परिपूर्णा च फलमेव प्रकल्प्यते ।
तृतीयदशमांशार्कः पश्यन् पूर्णफलप्रदः । त्रिकोणगान्
गुरुचैव चतुर्थीष्टमगान् कुजः । सुतमदननवान्ये पूर्ण-
दृष्टिः ६०सूरारेयुगलदशमराशौ दृष्टिपादत्वार्हः ४५ ।
सहजरीपुचतुर्थेष्टमे चार्द्धदृष्टिः २०स्थितिभवनसुप्तान्य
नैव दृश्यं हि राहोः" ।

सर्वकर्मापयोगिनैसर्गिकपहृष्टिचक्रम् ।

स्थान	र	च	म	बु	ह	शु	श	रा
१	०	०	०	०	०	०	०	०
२	०	०	०	०	०	०	०	४५
३	१५	१५	१५	१५	१५	१५	६०	२०
४	४५	४५	६०	१५	४५	४५	४५	२०
५	२०	२०	२०	२०	६०	२०	२०	६०
६	०	०	०	०	०	०	०	२०
७	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०
८	४५	४५	६०	४५	४५	४५	४५	२०
९	२०	२०	२०	२०	६०	२०	२०	६०
१०	१५	१५	१५	१५	१५	१५	६०	४५
११	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	०	०	०	०	०	०	०	६०

तात्कालिकदृष्टिस्तु द्रष्टृदृश्यग्रहयोर्दृष्टिखेटराशौर्वा
चतुर्पदं वक्तव्यताजतोक्तवत् कल्पनीया

इत्यास्तु विग्रहः तत्र एकादशेपे ये भूया उक्ता अत्र न
तथा किन्तु दर्शितचक्रानुसारेण खगभेदे भूवाः कल्प-
नीया इति । नैसर्गिकतात्कालिकमित्रादिकं तु करिष्यन्ते
२१५४ उक्तम् । तदनुसारेण मित्रादिदृष्टिर्ग्रहा
नीलकण्ठताजके तु वर्षप्रवेशफलोपयोगिनो अन्यविधैव
दृष्टिर्ग्रहा यथा "दृष्टिः स्यान्नवपञ्चमे बलवती प्रत्यक्षतः
क्षेपदा पादोना ४५खिलकार्यसाधनकरी मेलापकाख्यो-
च्यते । गुप्तक्षेपकरी तृतीयभवमे कार्यस्य संसिद्धिदा-
त्राशोना ४०कषिता तृतीयभवने षष्ठभागः दृष्टिर्भवे ११

दृष्टिः पादमिता १५ चतुर्थदशमे गुप्ताभिभावा स्मृताऽ-
न्योन्यं सप्तममे तथैकभवने प्रत्यक्षवैराऽखिला ६० । दृष्टं
दृक्कृतयं क्षुताङ्गयमिदं कार्यस्य विध्वंसनं संघा-
मादिकलिप्रदं दृश्य इमां स्फूर्तिदशांशान्तरे ।

वर्षप्रवेशोपयोगिग्रहदृष्टिचक्रम् ।

स्थान	र	च	म	बु	ह	शु	श
१	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६० प्रत्यक्षवैरा
२	०	०	०	०	०	०	०
३	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४० गुप्तक्षेपहा
४	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५ गुप्ताभिः
५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५ प्रत्यक्षमिता
६	०	०	०	०	०	०	०
७	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६० प्रत्यक्षवैरा
८	०	०	०	०	०	०	०
९	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५ प्रत्यक्षक्षेपहा
१०	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५ गुप्ताभिः
११	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१० गुप्तमिता
१२	०	०	०	०	०	०	०

तात्कालिकस्फुट दृष्टिस्तु

"अपास्य पश्य" निजदृश्यखेटादेकादिशे भ्रुवलिप्रिकाः
स्युः । अन्यं स्ववेदाक्षिथयोऽक्षवेदाः खं पटिरभ्रं शरवे-
दसंख्या । त्रिभ्रचन्द्रावियदभ्रतर्काः शेषांशयातैष्यविशेष-
घातात् । लब्धैः खराभैरधिकोगतैष्ये स्वर्णं भ्रुवैताः
स्फुटदृष्टिप्रियाः नी०ता०उक्तया दिशा आनेया ।

ग्रहदेवता स्त्री इत० । सूर्यादिग्रहाणामधिष्ठातृरुद्रादि-
देवभेदे सा च ग्रहयज्ञशब्दे दृश्यग्रा गृहाधिदेवतादयो-
च्यत । [वक्ष्यमाणे गुगुलुप्रभृती धूपे ।

ग्रहधूप पु० गृहाणां गृहोद्देशेन धूपः । ग्रहयज्ञशब्दे
ग्रहनायक पु० इत० । इत्यर्थे श्वर्कदृष्टे श्वनौ च श्वरत्ना०
ग्रहनाश पु० ग्रहं मलबन्धं नाशयति नश-णिच्-
अण् उप० स० । शाकदृष्टे (क्षातियान्) श्वर० ।
ग्रहनाशन पु० ग्रहं मलबन्धं नाशयति नश-णिच्-ल्यु
शाकदृष्टे रत्नमा० ।

ग्रहनेमि पु० ग्रहाणां ग्रहकक्षाणां नेमिरिव । चन्द्रे शब्दच०
तस्य च ग्रहकक्षाः स्थितत्वेन नेमित्युत्वात् तथात्वम् ।
ग्रहपति पु० इत० । इत्यर्थे श्वर्कदृष्टे अमरः । श्वन्द्रे
च । "तस्य विस्तीर्यते राज्यं ज्योत्स्नाः ग्रहपतेरिव"
भा० शा० १६८ अ० ।